

Til Namsos kommune

Høringsuttalelse – forslag om flytting av ungdomstrinnet fra Otterøy Oppvekstsenter til Namsos

Historielaget ønsker med dette å uttrykke sterk bekymring for et eventuelt vedtak om å flytte ungdomstrinnet ved Otterøy skole til Namsos. Vi mener en slik beslutning vil få konsekvenser langt utover selve skoledriften, og at kommunen i for liten grad vurderer de langsiktige samfunnsmessige konsekvensene for Otterøya som levende lokalsamfunn.

Otterøya er et aktivt lokalsamfunn med viktige næringer innen jordbruk, skogbruk og fiskeoppdrett. Disse næringene er avhengige av at øya fortsatt er et attraktivt sted å bo for barnefamilier. Infrastruktur som skole, butikk, kulturaktiviteter, fritidstilbud og møteplasser er grunnleggende for å opprettholde bosetting og rekruttering til næringslivet. Når slike funksjoner svekkes, blir også grunnlaget for framtidig verdiskaping svakere.

Store belastninger for ungdommene

Otterøy skole ligger på Fosslandsosen. For elever fra de ytterste gårdene på øya er det omkring 20 kilometer til skolen. Dersom ungdomstrinnet flyttes til Namsos sentrum, vil enkelte elever få en samlet reiseavstand på rundt 40 kilometer én vei.

Dette innebærer svært lange skoledager for ungdom i en sårbar alder. Tid brukt på buss går direkte på bekostning av lekser, fritid, hvile og sosial deltakelse. Mange vil få redusert mulighet til å delta i idrett, musikk, ungdomslag og annet frivillig arbeid på hjemstedet.

Det er nettopp i barne- og ungdomsårene tilhørighet til lokalsamfunnet bygges. Deltakelse i organisasjonsliv, kultur og idrett skaper identitet, ansvarsfølelse og tilknytning til stedet. Når ungdommene tilbringer store deler av dagen i sentrumsmiljøet i Namsos, svekkes naturlig nok båndene til øya. Dette kan på lengre sikt bidra til fraflytting og redusert rekruttering av unge familier.

Erfaringene fra tidligere skolenedlegginger

Otterøya hadde tidligere fire skoler. Nedbyggingen til én sentralskole ble begrunnet med behovet for større fagmiljøer og bedre ressursutnyttelse. Det var reelle utfordringer ved de minste skolene, blant annet knyttet til lærerrekruttering og spesialundervisning.

Situasjonen i dag er imidlertid en annen. Sentralskolen på Otterøya fungerer godt. Elevene vokser opp i et trygt og oversiktlig miljø med nærhet mellom skole, hjem og lokalsamfunn. Erfaringene viser at ungdom herfra klarer seg godt videre i utdanning og arbeidsliv.

Det er derfor vanskelig å se at dagens ungdomstrinn representerer et faglig problem som må løses gjennom nedlegging. Tvert imot framstår skolen som et eksempel på at mindre enheter kan fungere godt når de har tilstrekkelig størrelse og stabilitet.

Ungdomstid og trygghet

Overgangen til ungdomsskolen er en viktig og krevende fase i livet. Mange ungdommer opplever denne perioden som sårbar, både sosialt og faglig. Et nært og trygt skolemiljø kan være avgjørende for trivsel, motivasjon og mestring.

Å flytte ungdommene bort fra sitt etablerte miljø akkurat i starten av ungdomstiden kan få utilsiktede konsekvenser. Ikke alle elever vil oppleve overgangen til et større skolemiljø som positiv. Risikoen for utenforskap, skolevegring og redusert tilhørighet må også tas med i vurderingen.

I debatten om skolestruktur blir det ofte framhevet at små klasser og få elever på hvert års-trinn er en ulempe. Våre erfaringer fra Otterøya viser at dette ikke nødvendigvis stemmer.

Otterøy skole deltok tidligere i et forsøksopplegg der undervisningen i større grad åpnet for samarbeid mellom ulike klassetrinn. Yngre og eldre elever fikk arbeide sammen i deler av undervisningen. Erfaringene fra dette var svært gode. Både yngre og eldre elever trivdes med ordningen, og en så at elevene utviklet kunnskap og ferdigheter raskere og bedre gjennom læring på tvers av alderstrinn.

Også i hverdagen ser en at mindre skolemiljø bidrar til sterkere fellesskap mellom elevene. Når elevgruppene er mindre, knytter barn og ungdom lettere kontakt på tvers av alder. Dette skaper trygghet, ansvarsfølelse og sosial modenhet. De eldre elevene blir naturlige rollemodeller for de yngre, samtidig som de yngre inkluderes i fellesskapet på en annen måte enn i store og mer oppdelte skolemiljø.

Det er derfor ikke gitt at større skoler automatisk gir bedre læringsmiljø. Mindre skoler kan tvert imot ha kvaliteter som er vanskelige å gjenskape i større enheter.

Omprioritering av penger, kortsiktig innsparing – langsiktig kostnad?

Vi registrerer at det er behov for å overføre rundt 24 millioner kroner fra barn og unge til helse og omsorg.

Vi forstår at kommunen står overfor økonomiske utfordringer, og at skolestrukturen vurderes i lys av dette. Likevel mener vi det er nødvendig å stille spørsmål ved om en nedlegging av skole-trinn er bærekraftig på lengre sikt.

Når et lokalsamfunn mister ungdomstrinnet, svekkes ofte hele bosettingsgrunnlaget. Barnefamilier vurderer skole som en av de viktigste faktorene når de velger bosted. Gjennom mange år har vi registrert at når boliger og småbruk på Otterøya kommer for salg blir disse solgt innen kort tid, - ikke uvanlig med heftige budrunder.

Dersom tilbudet forsvinner, kan konsekvensene bli:

- redusert tilflytting,
- økt fraflytting,
- svakere grunnlag for butikk og tjenester,
- vanskeligere rekruttering til landbruk og havbruk,
- lavere skatteinngang på sikt.

Historien viser at når offentlige funksjoner først fjernes fra distriktene, kommer de sjelden tilbake. En eventuell kortsiktig innsparing kan derfor føre til betydelige samfunnsøkonomiske tap over tid.

Avslutning

Historielaget mener Otterøy skole representerer langt mer enn et undervisningstilbud. Skolen er en bærebjelke i lokalsamfunnet og en særdeles viktig del av øyas framtid.

Styret i Otterøy historielag vil derfor sterkt oppfordre Namsos kommune til å opprettholde ungdomstrinnet ved Otterøya skole og sikre fortsatt levende lokalsamfunn på øya.

Med hilsen
Otterøy Historielag
08.05.2026

Sturla Romstad
Mobil 971 76 890